

FEMADÁČEK

ROČNÍK 4

DNE 14. 9. 97 ČÍSLO 3

Pracovní skupina dětí D3

Potkal klauna, potkal kloun aneb:

vzhůru do vesmíru
tramtadada
vesmírná fantazie
supercirkus
fantazii se meze nekladou
najdi si svůj svět

- moc nás to nezajímalo, bylo to "víc dětské" přestavení - a dlouhé
- některé části nás zaujaly - scéna s koloběžkami, zvířátka, husa na žvýkačce - někteří si nevšimli
- o čem to bylo? klauni snili ve své fantazii a ukázali nám, že svět fatazie může být všude kolem nás. O radosti ze života.
- hlavně to byla sranda.

Dvanáct měsíčů aneb:

Maruščina trápení
Žárlení
Svůdná Holena
Krása neroste po stromech
Láska nad zlobu
Pomoc za pomoc
Spořádaná rodina

Líbilo se nám, že macechu hrál muž a dospěli jsme k tomu, že to byl záměr. Ženská představitelka této role by byla buď s Maruškou nebo s Hole-

nou, kdežto muž - máma - byl na vahách, tu sympatizoval s Holenou, tu s Maruškou.

Po malé diskusi se nám podařilo zaznamenat hádanku týkající se loutek a herců: Maruška byla vždy v přítomnosti Měsíčků loutkou - vyjádření úcty, strachu, respektu před přírodními zákony a řádem (Měsíce), Holena přišla k Měsíčkům co by živá dramatická postava (ne loutka) - znázornění drзости a povýšení. Trest za její zlobu, závist a neúctu byla přeměna v loutku.

Představení bylo všemi velmi kladně přijato.

Všechna děvčata by si chtěla zahrát roli Holeny.

Brum-pohádka

Asociace: dům, žlutozelená, Matylda, miminko, starost, dřevo, trojčata, zimní spánek, medvíďata, přátelství, děti, pořádanost, rodina, listy, láska, loutka, medvědí noviny, něžnost, včelí medvídci, sranda.

Všichni jsme se shodli na tom, že pohádka byla hezká, avšak dvě třetiny tvrdí, že moc dlouhá, tudíž na konci trochu nudná. Taky se nám líbilo, že měla děj, byla pochopitelná, vtipná a skončila šťastně. Herci uměli hezky zacházet s loutkami a měli pěkné hlasy. Někomu se ale zdálo, že je malá medvědice příliš uječená. Velmi se nám líbil způsob, jakým byl předveden sen.

Myslíme si, že to bylo představení pro všechny věkové kategorie. Záměrem této pohádky byla personifikace lidí a medvěďů - a tudíž vztahy mezi lidmi - konkrétně rozchod...

Tam, kde žijí divočiny aneb:

prales v domácnosti
výlet do pralesa
všichni hrají vše
bláznivý svět
velká změna

Jak jsme to pochopili?

Max má svůj svět. A když mu maminka vynadala, tak se zasní do říše divočin. Stává se jejích králem a tím se vžívá do role maminky. Odpouští ji, protože zjišťuje jak těžké je být zodpovědný, "Vrací se domů" a je jiný. Je hodný k nábytku.

Měli jsme pocit, že to děti ze souboru baví.

Zlomky z Gilgameše

- špatně jsme chápali příběh,

- občas bylo špatně rozumět (Gilgamešovi),
- domníváme se, že příběh pojednává o pokořování zla, přátelství, pomstě, touze po moci...

Červená Karkulka

- Hodně známá pohádka, snaha o zaujetí, pro malé děti.
- Někteří se bavili, jiní ne, další si z představení dělali vlastně srandu.
- Místa šíleně morbidní (zabití Karkulky a babičky).
- Nepochopení výtvarného ztvárnění vlka - netopýra.

- kolektiv skupiny D3 -

Seminář A (Alena Urbanová, Jiřina Lhotská, Jaroslav Achab Haidler)

Povídalo se, povídalo a povídalo. Třeba o tom, že Červená Karkulka přesto, že se tvářila, že chce zapojit do hry dětí, spíš ji překážely a rušily. Přesto, že jim původně nabídla, že si s nimi zahrají v pohádce, později po nich požadovala, aby recitovaly, zpívaly či předváděly beruščí létání. A to bez ohledu na to, zda to hře o Karkulce či samotným aktérům mohlo nějak prospět. Mluvílo se o tom, jak není jednoduché zapojovat děti do hry, a že je účinnější, když jsou vtaženy do představení vnitřně.

Mluvílo se o Gilgamešovi, jak se nedá uhrát v představení téma v o-becné rovině. Pak lze jen zobrazovat příběh (ne sdělovat) a tvářit se. A vše pak působí uměle. A to je škoda, protože účinkující jistě o sumerském eposu O Gilgamešovi věděli hodně.

Mluvílo se o tom, jak se dá působivě, vkusně a nápaditě vychovávat děti (a rodiče) prostřednictvím Výchovy medvídků v Čechách.

- Jiřina Lhotská -

Seminář B (Milan Schejbal, Vladimír Zajíc, Dita Nacházlová)

Loutkařský soubor Střípek Plzeň - Brum-pohádka

Střípek pracuje již několik let a za dobu své existence se vypracoval na špičkový amatérský loutkařský soubor. V jeho provedení jsme mohli na FEMAD vidět již několik pěkných představení a lze říci, že soubor si již vypracoval svůj styl a poetiku. To jen tak na úvod.

Představení Brum - pohádky (někým z přítomných nazvána Scény ze života medvědí rodinky) vychází z příběhu, který je nám vyprávěn prostředky loutkového divadla. Ale (ptá se Milan Schejbal) co onen příběh nese ?

Hlasy z davu :

- velmi příjemné a milé představení
- výborná scénografie

- první polovina měla silnější náboj, vrchol byl "sen", druhá polovina příjemná, ale nic nepřinesla
- hlouposti, které táta medvěd učí děti se ukáží být důležitými pro život

I z dalších příspěvků jasně vyznělo, že se představení velmi líbilo a že ona poznámka o druhé polovině je všemi přijata jako platná. V tuto chvíli se ovšem jasně prokázalo, že i tři v čele byli zaujati a to silně, takže nyní oni:

- příběh medvědí rodinky zasahuje silně do našich myšlenek, je to člověčí příběh
- text je prokazatelně napsán ženou
- je onen příběh natolik nosný, aby mohl v druhé polovině gradovat? (ptá se zcela záměrně Milan Schejbal)

Shrnutí (diskuse byla dlouhá, zajímavá, bylo totiž opravdu o čem mluvit):

- na světě zvířat se ukazují a vyjasňují lidské vztahy
- vše je dáno v první polovině a vrchol je sen (souhlas všech převeliký). Ve snu jde příběh až nad rámec loutek, sdělení se neoslabuje, spíše obohacuje. Vztahy v první polovině jsou zcela člověčí, zobecněné, což je skvělé. V druhé polovině se nic podobného neděje a není to ani nijak nahrazeno. Ztrácí se nadhled, nastupuje ilustrace. Vše je pouze zastoupeno tezí, že fungující rodina vše může zachránit, a to je málo. Například konflikt se zlým medvědem není rozhodujícím aktem pro návrat táty k rodině, je pouze konfliktem. Kdyby střet táta- máma více gradoval a vrcholil nutností zachránit rodinu byl by obecně platný!!!
- Je vůbec možné (ptá se D. Zacházelová) tyto vztahy a myšlenky naplnit divadelně, když nás nutně musí všechny tak hluboce zasáhnout?

Pouze na takto výborném představení lze hledat takové křehkosti a problémy realizace. A to jsme viděli třetí představení, jak nám sdělila autorka textu a režisérka.

Zpráva z dětského semináře jenom potvrdila vše, o čem se hovořilo mezi dospěláky. Děti převáděly vztahy medvědí rodiny na lidské problémy a vztahy. Chápaly nutnost být připraven na život (učil táta medvěd) ale i mámino pohlázení. Rodina musí být kompletní (tedy i fungující).

Dětské divadelní soubory LDO ZUŠ Aš: Tam, kde žijí divočiny a Zlomky z Gilgameše

První představení bylo přijato velmi rozpačitě. Působilo dojmem pouhé naučenosti, chyběla hravost, radost ze hry. Nenašel se vlastně nikdo, kdo mohl prohlásit, že pochopil smysl - cíl. Téma bylo pouze nahozené ale nedotažené. Nemělo to tvar. Málo nápadů scénicky i kostýmově.

Gilgameš - provokující téma již svou nadčasovostí. Je dobré se jím zabývat. Jde opravdu o zlomky a představení si neklade žádné velké ambice.

Je třeba s velkým potěšením uznat, že členové souborů vědí o svých nedostacích a chtějí se s nimi poprat a to již proto, že je práce na inscenaci velice bavila. Držíme jim palce!

Loutkové studio Nitě Západočeského divadla Cheb - Červená Karkulka

Základní informace: nejde o dramatizaci, Karkulka je zde pouze impulzem a motivem pro hru s dětmi. Hráno pro děti ve věku od 3 do 8 let.

Psychologové radí - s dětmi v tomto věku je třeba chodit do divadla na známé pohádky, aby nebyly zahlceny množstvím nových dojmů.

Toto představení uvedenou podmínku splňuje. Známa pohádka je důvodem a základem hry s dětmi.

Na tomto představení nemají dospělí co dělat !!!

Takto bylo auditoriem představení přijato. Počáteční strach, že hrající nezvládnou "rozparáděné" děti, brzy vystřídalo uspokojení nad uměním hrát si.

Častý názor (i učitelky z Mateřské školy), že tato hra na pohádku by se mohla velmi dobře uplatnit v uzavřeném kolektivu právě takových zařízení.

Dobře vybraná věková skupina.

Zpráva z dětského semináře :

Děti hru na pohádku plně přijaly. Vybavovaly si řadu jednotlivostí, které se jim líbily. Účast na hře jim byla sympatická, byla to legrace. Bavilo je, že se hraje známá pohádka "jinak". Považují skutečně pohádku za představení pro nejmenší. Mladší se rády zapojovaly do hry, starší byly rezervanější. Děti nepřijaly nucení ke zpěvu ani nutnost recitovat a ty, které se zapojily do hry se tomu snažily vyhnout.

- Rád vyslechl, seč mohl zapsal Jiří Hlávka -

Megalomania alá Klicperovo divadlo

Jako každým rokem, bylo pro nás připraveno na sobotní večer cosi vyjimečného a nečekaného. Letos to byla Sněhová královna. Monumentální výtvor Klicperova divadla z Hradce Králové.

Veliká a detailní scéna, jenž byla technicky propracovaná, ohromovala. Skutečný oheň, sníh, mráz a fujavice vyvedené do nejmenších detailů. Oslnivé kostýmy, které spolu s vynikajícím nalíčením, propůjčovaly svým nositelům (a zvláště nositelkám) démonický vzhled. Co se týká těchto věcí, tak nemůžeme označit Klicperovo divadlo za skrbličky.

Bohužel, za těmito klady pokulhává samotný scénář, jenž je naplněn mnoha novými nápady, ale jejichž pointa se ztrácí v jejich množství (podpořená ještě některými hereckými výkony). Je tedy pochopitelné, že je pro režiséra prakticky nemožné, tuto změť jakkoliv zvládnout nebo snad poněkud pozdvihnout nad úroveň dramatizace, kde není úplně jasné, zda se jedná o vážný kus nebo veselohru. Děj osciluje mezi momenty, kdy se má divák smát, a kdy se má strachovat o život hlavní hrdinky. Tato cesta je možná, ale je třeba zvolit jemnější prostředky. Ke škodě celého projektu, se divák po většinu času tváří jako egyptská mumie.

Co se týče ozvučení, tak se zvukař zřejmě řídí pravidlem, čím více tím lépe. Takže by nebylo divu, kdyby přední část hlediště šla z divadla mírně nahluchlá. Hudba navíc nutí herce v některých částech k téměř nadlidským výkonům (za to patří obdiv zvláště Kašparovi, který během závěrečného děkování málem přišel o hlas). To vše doplňuje zajímavý a tajemný stříh hudby, který postrádá jakýkoliv řád.

Jedna z mála věcí, která by se dala označit jako plus pro toto představení, byla naprosto precizně ztvárněná družina postav, provázejících sněhovou královnu. Tato stvoření, ze kterých čísel a ďábelskost a zloba, byla zahrána naprosto skvěle a zároveň také jako jediný umělecký prostředek fungovala.

Celkový dojem z představení by se dal shrnout jediným slovem. Zklamání. Zklamání, které umocňuje fakt, že se jedná o profesionální soubor. Je to škoda, protože se jedná o překrásnou předlohu, ale hradeckým zpracováním patří spíše do dílny Walta Disneye.

- Jakub Schejbal -

Nejslavnější Slavníkovec - sv. Vojtěch (dokončení)

Pražský biskup nedokázal překonávat tvrdošijnost a nepochopení svého okolí, nenašel v sobě dost trpělivosti, když neviděl výsledky své usilovné práce. Nepříznivou situaci vyřešil v roce 988 odchodem z Čech do Říma k papeži Janu XIV. s úmyslem vzdát se biskupského stolce. Spolu se svým stálým průvodcem, nevlastním bratrem Radimem, chtěl navštívit biblická místa v Palestině. Při putování se na krátkou dobu zastavili v benediktinském klášteře Monte Cassino, poté dorazili do Říma. V klášteře sv. Alexia a Bonifáce na Aventinu potom prožil dva roky. Toto období mělo patrně velký vliv na dozrávání jeho osobnosti a příští rozhodování.

Někdy na podzim v roce 992 přijelo do Říma poselstvo vyslané z Čech Boleslavem II. V jeho čele stál pravděpodobně Boleslavův bratr Kristián a Slavníkovce zastupoval Vojtěchův vychovatel a přítel kněz Radla. Vyslanci měli za úkol Vojtěcha přesvědčit, aby se jako biskup vrátil zpět do Prahy. Jednání proběhlo zřejmě rychle, Vojtěchovi se dostalo jistých záruk,

že bude při svém poslání podporován duchovenstvem i knížetem. Při návratu přes Německo se v Cáchách setkal s budoucím císařem Otou III. Některé historické prameny uvádějí, že si oba mladí muži velice rozuměli.

Společně s Vojtěchem přišlo do Čech i několik benediktinských mnichů, kteří našli provizorní útočiště v malém klášteře nedaleko Plzně (dnes Plzeň - Doubavka). V lednu 993 Vojtěch společně s Boleslavem II. založil břevnovský klášter, kam mniši z římského Aventina přesídlili.

Biskup se znovu pustil do práce a využíval všech získaných zkušeností a znalostí. V té době se staví nové kostely, vznikají některá literární díla, na nichž se Vojtěch podílí. Není vyloučeno, že je i autorem nejstarší české duchovní písně "Hospodině, pomiluj ny". Biskupovo snažení nepřinášelo okamžité viditelné výsledky, přesto se nechá říci, že přispělo k hlubšímu proniknutí křesťanství mezi obyvatelstvo v Čechách.

Mezi Libicí a Prahou však narůstalo napětí a zhoršovaly se opět vztahy Vojtěchovy s Boleslavem II. Vše vyvrcholilo vraždou jedné ženy v chrámovém azylu na pražském dvoře. Biskup odešel podruhé z Čech, tentokrát definitivně.

Cílem cesty se stal opět Řím. Biskup Vojtěch se ubíral přes Uhry, kde přispěl nemalou mírou k rozšíření křesťanství. Mohučský arcibiskup, jemuž byl podřízen, s jeho odchodem nesouhlasil a žádal, aby se vrátil zpět do Prahy.

Mezitím ovšem došlo k vyvrácení Slavníkovské Libice. Všichni přítomní členové knížecího rodu byli pobiti. To Vojtěcha zdrželo a po dlouhém zvažování se rozhodl pro misijní cestu. Důležitou roli v tomto rozhodnutí sehrály snad i rozhovory s mladým císařem Otou III., s nímž Vojtěcha spojovalo přátelství, a jenž snil o sjednocení křesťanské Evropy.

Nakonec Vojtěch i přes určité obtíže získal souhlas od papeže a koncem roku 996 odešel přes Německo do Polska. Na jaře příštího roku se vydal na pobřeží Baltského moře mezi kmeny pohanských Prusů. Na cestě ho doprovázeli nevlastní bratr Radim a kněz Benedikt. Podle starých pramenů lze usuzovat, že se dostali na východ od Gdaňska do okolí hradiště Turzo. Pouze anonymní pašije uvádí název místa Cholin. Tam někde zahynul 23. 4. 997 mučednickou smrtí Vojtěch Slavníkovec, druhý biskup pražský.

Polský panovník Boleslav Chrabrý vykoupil mučednickovy ostatky a slavnostně je nechal pochovat v chrámu Panny Marie v Hnězdně. V roce 999 byl Vojtěch kanonizován.

Pro Čechy zůstal největší Slavníkovec dlouho cizincem. Teprve kníže Břetislav I. přivezl v roce 1039 z vojenské výpravy do Polska v rámci rozvíjení svatovojtěžské úcty světcovy ostatky do Prahy. Většina z nich včetně lebky je uložena v chrámu sv. Víta na Hradčanech.

Jubileum mučednické smrti svatého Vojtěcha se stává podnětem pro mnoho různých úvah a rozborů dějinných událostí, které před více než tisíci lety přispěly k zakotvení křesťanství v našich zemích. Biskup Vojtěch chtěl reformovat církev a ostře se střetl s mocnými tehdejšího světa. Nedá se říci, zda v době, kdy žil a kdy o to celým svým životem usiloval, uspěl. Jeho snahou bylo především úsilí o život v pravdě, osobní nasazení člověka o správné jednání v každé životní situaci. To je poznání platné i pro nás, z něj bychom měli čerpat poučení i po tisíci letech.

- Milan Čejka -

Zpravodaj 25. ročníku FEMAD v Libici nad Cidlinou
12.-14. a 19.-21. září 1997

Vydává nákladem 100 výtisků z pověření Přípravného výboru FEMAD '97 redakční rada ve složení: odpovědný redaktor Mgr. Ludvík Horváth, redaktoři: Vlastimil Ondráček, Jiří Hlávka, Petra Kohutová, technická spolupráce Jaroslav Vondruška mladší, grafika a ilustrace: MUDr. Václav Morava.

Cena : 2,- Kč

IPB